

Id: PLA-3461	Version: 1.0	Dokumenttyp: Plan	Typ av styrning: Styrande
Framtagare: Dan Paulström	Godkännare: Dan Paulström	Datum: 2024-01-15	

Beredskapsplan

Inledning

Syftet med denna plan

Syftet med beredskapsplanen är att beskriva hur Göteborgs Stads Kollektivtrafik AB (GSK), GS Buss AB (GSB) och GS Trafikantservice AB (GST) på bästa sätt ska kunna bedriva sina verksamheter i händelse av höjd beredskap.

Vem omfattas av planen

Denna plan gäller tills vidare för GSK, GSB och GST och samtliga medarbetare.

Bakgrund

I detta dokument används begreppet samhällsstörningar så som det definieras i Göteborgs Stads riktlinje för krishantering. Riksdagen har beslutat om Totalförsvaret 2021-2025 (prop. 2020/21:30) samt om nya och utökade mål för det civila försvaret. Alla förvaltningar och bolag i Göteborgs Stad har från stadsledningskontoret fått i uppdrag att ta fram en verksamhetsspecifik beredskapsplan som inkluderar bland annat krigsorganisation och bemanningsplan. I beredskapsplanen ska prioriteringar beskrivas som kommer att göras inom verksamheten för att under minst tre månader hantera en säkerhetspolitisk kris i Sveriges närområde.

Planeringsförutsättningar

De nationellt beslutade målen för det civila försvaret återges i Göteborgs Stads riktlinje för höjd beredskap. Dessa mål ger vägledning kring prioriteringar och vad som är mest värt att skydda. Planeringsförutsättningar för höjd beredskap anges i nationella beslut, vägledningar och lagar.

Utgångspunkten för beredskapsplanen är att under minst tre månader hantera en säkerhetspolitisk kris i Europa och Sveriges närområde, som innebär allvarliga störningar i samhällets funktionalitet samt krig under en del av denna tid (Totalförsvaret 2021–2025, prop.202/21:30).

Västkusten med Göteborg är ett utpekat strategiskt viktigt område i händelse av en säkerhetspolitisk kris eller krig. Området är viktigt som baserings- och koncentreringsområde för Försvarsmaktens krigsförband, samt för samhällets försörjning och funktionalitet.

Hotbild

Totalförsvarets forskningsinstituts (FOI:s) typfall 4 (väpnat angrepp) och 5 (utdragen och eskalerande gråzon) ska ses som dimensionerande, det vill säga att det är de värsta lägen som alla aktörer i Sverige, inklusive kommuner, ska förbereda sig för. Det inbegriper krigshandlingar på svenskt territorium. Typfall 4 och 5 kompletteras med typfall 1–3, dessa typfall handlar bland annat om ett begränsat väpnat angrepp med fjärrstridsmedel mot civil infrastruktur. Sådana attacker kan antas drabba berörda kommuner hårt och medföra allvarliga konsekvenser för civilbefolkningen.

Omfattande störningar - upp till flera dagar i följd - inom bland annat elförsörjning, telekommunikation (internet och telefoni) samt i leverans (transporter) av varor och tjänster förväntas uppstå vid ett väpnat angrepp. Vidare antas ett väpnat angrepp leda till ett omfattande personalbortfall på minst cirka 20 procent.

I händelse av krig kan Göteborgs Stads förvaltningar och bolag, till följd av ovan, bli tvingade att prioritera även bland samhällsviktiga åtaganden. Övergripande prioritering bör därför förberedas i fredstid och vid behov beslutas av nämnder och styrelser. En utgångspunkt i detta arbete är de övergripande målen med det civila försvaret.

Bolagens beredskapsplan

Om beredskapsplanen

Syftet med beredskapsplanen är att i fredstid planera och prioritera hur GSK, GSB och GST ska agera om regeringen beslutar om skärpt eller högsta beredskap. Planen ger konkret stöd och hjälp för hur bolagen ska agera och ställa om från fredstid till krigsfara eller krig.

Beredskapsplanen omfattar samtliga relevanta aspekter för den egna verksamheten och fungerar som ett stöd när det gäller prioriteringar. Den ger också konkret vägledning till hur arbetet ska bedrivas under höjd beredskap. Verksamhet ska vara leveranssäker, uthållig och robust. Planen avser såväl beredskapshöjningar efter hand som omedelbar övergång till högsta beredskap.

GSK, GSB och GST bedriver samhällsviktig verksamhet i ringa omfattning (depå Kville) och har därför inte i fredstid säkrat kritisk personalförsörjning genom krigsplacering inför höjd beredskap.

Under höjd beredskap kan regeringen besluta om allmän tjänsteplikt. Allmän tjänsteplikt fullgörs vanligen genom att personen kvarstår i sin anställning och går till sin arbetsplats som vanligt. Enligt Myndigheten för samhällsskydd och beredskap, MSB, kan alla kommuner i Sverige i sin fredstida planering utgå från att allmän tjänsteplikt kommer att omfatta samtliga anställda i kommunens organisation. Anställda i Göteborgs Stad, som inte är krigsplacerade, kvarstår i ett sådant läge i sin anställning och är skyldig att inställa sig på sin ordinarie arbetsplats enligt arbetsgivarens direktiv.

När är beredskapsplanen tillämplig?

Beredskapsplanen ska tillämpas när regeringen beslutar om höjd beredskap. Regeringen beslutar om höjd beredskap om det till exempel har utbrutit krig eller konflikt i Sveriges närområde eller om läget i omvärlden allvarligt påverkar Sverige eller hotar Sveriges säkerhet och självständighet.

Höjd beredskap

Höjd beredskap är samlingsbegreppet för skärpt- och högsta beredskap. Regeringen fattar beslut om höjd beredskap för hela eller delar av landet eller en viss verksamhet.

Information om höjd beredskap går ut genom radio och TV. Sveriges Radio P4 är beredskapskanal och ska snabbt nå ut med viktig information till allmänheten vid kriser och höjd beredskap. Beredskapslarm (heta Fredrik) är ett sätt att meddela att högsta beredskap råder i hela landet.

Regeringen beslutar om när högsta beredskap inte längre ska gälla.

Beredskapsgrader

Höjd beredskap har två beredskapsgrader:

1. Skärpt beredskap

Den lägsta graden. Regeringen beslutar om skärpt beredskap om Sverige bedöms vara i krigsfara. I en sådan situation ska exploateringsförvaltningen börja ställa om till totalförsvarets behov, men upprätthålla ordinarie verksamhet så gott som möjligt givet omständigheterna.

2. Högsta beredskap

Den högsta graden. Vid krig råder automatiskt högsta beredskap men regeringen kan även fatta beslut om högsta beredskap vid krigsfara. Skillnaden vid högsta beredskap jämfört med skärpt beredskap är att vid högsta beredskap är totalförsvaret all samhällsverksamhet som ska bedrivas. Alla myndigheter och kommuner ska krigsorganiseras och allmän tjänsteplikt råder.

Regeringen kan besluta om skärpt beredskap och fortsatt beredskapshöjning efter hand, eller omedelbar övergång till högsta beredskap.

Ledning och samband

Nedan beskrivs ledningsförmåga och förmåga till samband med uthållighet i minst tre månader som verksamheten behöver upprätthålla i händelse av höjd beredskap.

Ledning

Bolagens krisledningsorganisation leds av vd. Krisledningsgruppen består av vd och i förväg utpekade funktioner. Vid behov kan andra funktioner adjungeras in. Vd är ytterst ansvarig för beslut som fattas av krisledningsgruppen. Krisledningsgruppens syfte är att öka kapaciteten till ledning, samverkan och kommunikation. Krisledningsgruppen leds av en stabschef enligt bolagens [Krisplaneringsplan](#). Krisledningen ska året runt kunna påbörjas inom två timmar. Krisledningsgruppens funktioner ska alltid kunna besättas med för krishanteringen lämpliga medarbetare. I bolagens [krisplaneringsplan](#) finns mallar, checklistor och rollfördelning beskrivet.

Krisledningsorganisationen existerar parallellt med ordinarie organisation för att hantera den uppkomna samhällsstörningen och kan bemannas med resurser från bolagen utifrån behov. Det är stabschefen som leder och samordnar arbetet i krisledningsorganisationen och ansvarar för att arbetet dokumenteras. GSK planerar för utbildning och övning inför höjd beredskap.

Samband

Följande funktioner säkerställer sambandsförmåga i händelse av kris:

- Kommunikation, såväl med som utan digitala medel
- Lägesuppföljning
- Samverkan, vilket inkluderar samverkan via WIS och RAKEL
- Analys och planering
- Support
- Personal- och resursplanering

Respektive samband beskrivs i bolagens [krisplaneringsplan](#). Tillsammans skapar funktionerna bolagens förmåga till samverkan och samband inom egna bolag och med andra organisationer.

Allmän tjänsteplikt

Under höjd beredskap kan regeringen besluta om allmän tjänsteplikt. Allmän tjänsteplikt fullgörs vanligen genom att personen kvarstår i sin anställning och går till sin arbetsplats som vanligt. Enligt Myndigheten för samhällsskydd och beredskap, MSB, kan alla kommuner i Sverige i sin fredstida planering utgå från att allmän tjänsteplikt kommer att omfatta samtliga anställda i kommunens organisation.

Det betyder att tillsvidareanställda och visstidsanställda i Göteborgs Stad omfattas av allmän tjänsteplikt när regeringen beslutar att denna plikt gäller inom kommunens ansvarsområde eller vid beredskapslarm. Anställda i Göteborgs Stad, som inte är krigsplacerade, kvarstår i ett sådant läge i sin anställning och är skyldig att inställa sig på sin ordinarie arbetsplats enligt arbetsgivarens direktiv. För anställda som är krigsplacerade inom Göteborgs Stads förvaltningar och bolag, via registrering hos Plikt- och prövningsverket, innebär beslut om aktivering av allmän tjänsteplikt att dessa personer ska inställa sig till tjänstgöring i enlighet med informationen i det krigsplaceringsbrev som arbetsgivaren tidigare skickat ut.

När allmän tjänsteplikt är aktiverad kan anställda, om det råder särskilda skäl, anvisas andra tjänsteställen än hos sin ordinarie arbetsgivare om beslut fattas av regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer (Arbetsförmedlingen). Länsstyrelsen, i egenskap av länets högsta civila totalförsvarsmyndighet, kan under höjd beredskap besluta om att omfördela personal mellan myndigheter med representation i länet.

Under höjd beredskap kan regeringen fatta beslut om att Arbetsrättslig beredskapslag (1987:1262) ska börja gälla. Vid beredskapslarm, som meddelar att högsta beredskap råder i hela Sverige, aktiveras såväl allmän tjänsteplikt som arbetsrättslig beredskapslag per automatik.

Resursfunktioner

Resursfunktionerna ansvarar för att ett operativt samarbete över förvaltnings- och bolagsgränser snabbt kommer till stånd vid höjd beredskap och ytterst krig. Syftet är att öka stadens förmåga att hantera omfattande, komplexa och parallella samhällsstörningar till följd av krig. Tabell 1 nedan beskriver ett antal förberedda resursfunktioner.

Resursfunktioner				
Transport, logistik & ordonnans	Måltider inom staden, inkl nödbespisning	Kristidsverksamhet (prisreglering/ransoner / nödvändig försörjning)	Skydd och bevakning	Avlopp och avfall
Lokaler, fastighetsdrift	Utrymning & inkvartering	Krisstöd	Skyddsrum och övriga totalförsvarsanläggningar	Hälsa, vård och omsorg
Reparationer (tekniskt underhåll, reparationer, byggnation, grävuppgifter m.m.)	Infrastruktur för IT	Kommunikation	Lämna upplysningar m.m. om krigsfångar och andra skyddade personer	Brådskande begravning (stöd till kyrkogårdsförvaltningen)
Energi (el, värme, kyla, gas) och reservkraft	Personalförsörjning/bemannning (inklusive kontakt med frivilliga och privata näringsliv)	Samband och ledningsplatser	Nödvattenförsörjning	Inköp (säkerställa inköp av nödvändiga varor)
Stöd till Försvarsmakten				

GSK, GSB och GST deltar inte i några av nuvarande resursfunktioner.

Befintliga resursfunktioner kan under höjd beredskap få utökade eller ändrade uppgifter beroende på händelseutvecklingen. Kommunstyrelsen kan även skapa nya resursfunktioner om så krävs.

Beskrivningen under varje resursfunktion är exempel på övergripande uppgifter. Vid höjd beredskap kommer uppdragen att tydliggöras av kommunstyrelsens krigsledningsorganisation.

I [Göteborgs Stads riktlinje för höjd beredskap](#) framgår vilka nämnder och styrelser som leder respektive deltar i varje resursfunktion.

Prioritering vid höjd beredskap

Bolagens verksamhet leds så långt som möjligt av ordinarie organisation. Vid höjd beredskap kan bolagens krisledningsorganisation träda in.

Depå Kville

Bolaget driver och sköter bussdepå Kville på Hisingen för Västtrafik AB. Ca 100 linjetrafikbussar har uppställningsplatser och anläggning för tvätt och dagligt underhåll samt verkstadslokaler och personalutrymmen. Kan anses viktigt för kollektivtrafiken i Göteborg.

Verksamheten bedrivs som ordinarie verksamhet så långt det är möjligt. Enhetschef ansvarar för samordning och kommunikation med Västtrafik och med bolagsledning.

Hållplatservice

Utför uppdrag för Västfastigheter, Västtrafik AB, bussbolag och Gothia Cup. Tjänster innefattar drift och underhåll av hållplatser samt ansvar för hållplatsinformation.

Verksamheten bedrivs som ordinarie verksamhet så långt det är möjligt. Enhetschef ansvarar för samordning och kommunikation med Västfastigheter, Västtrafik och med bolagsledning.

Terminalledning Nils Ericson Terminalen

Utför uppdrag som terminalledning, planering av tågersättning, ledsagning, samt bemanning med terminalvärdar och störningshantering för Västtrafik AB, Samres AB och samtliga tågbolag som trafikerar Göteborg.

Verksamheten bedrivs som ordinarie verksamhet så långt det är möjligt. Enhetschef ansvarar för samordning och kommunikation med Västtrafik och med bolagsledning.

Resurspoolen och skyltverkstaden

Utför uppdrag som informatörer för Västtrafik, Göteborgs Spårvägar AB (avdelning Infrastruktur) och bemannar övriga enheter inom Trafikantservice vid frånvaro/produktionstoppar. Skyltverkstaden designar, tillverkar och monterar informationsmaterial, dekal, skyltar och folier för fordon etcetera. Utför i huvudsak uppdrag för Västtrafik, Göteborgs Stad och Göteborgs Spårvägar AB men även för olika privata kunder, tex bussbolag.

Verksamheten bedrivs som ordinarie verksamhet så långt det är möjligt. Enhetschef ansvarar för samordning och kommunikation med Västtrafik och med bolagsledning.